

Základní škola a Mateřská škola Nečín, okres Příbram
Nečín 70, PSČ 262 13, č.ú. 181 352 135/0300
IČO 75033631, e-mail: zs.necin@seznam.cz, tel. 318588186
ID datové schránky wagmfmfx

Minimální preventivní program prevence závislostí a dalších sociálně patologických jevů v Základní škole a Mateřské škole Nečín

1. Stručný obsah:

Minimální preventivní program je souborem postojů, činností a aktivit, směřujících k zvýšení odolnosti dětí - žáků naší školy - proti negativnímu působení drog a dalším sociálně patologickým jevům, k vytváření kvalitních hodnotových postojů dětí a k umění řešit a zvládat nejrůznější konflikty a náročné životní situace (včetně odmítání drog). *Základním principem je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k odpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních lidí.*

MPP počítá s aktivním zapojením žáků (včetně bývalých), pedagogů i rodičů. Jedním z jeho hlavních úkolů je cílené vytváření předpokladů, podporujících zlepšení celkové atmosféry (psychosociální klima) školy a výrazně podporujících možnosti pozitivní seberealizace dětí v oblasti volného času.

2. Teoretická východiska:

2.1. Co je to prevence?

Prevence obecně je soubor opatření, která mají zamezit vzniku nějaké situace, nežádoucímu jevu, snižovat jeho pravděpodobnost, předcházet mu. Zároveň snížit dopady negativního jevu, proti kterému je zaměřena. Pokud takovému jevu přímo předchází a je zaměřena na ohroženou skupinu, jedná se o prevenci primární. Prevence sekundární je zaměřena na okolí přímo ohrožené skupiny. Oba tyto druhy jsou realizovány nejčastěji pomocí předávání informací, ale také některými dalšími způsoby, jako je předávání vzorců chování, tréninky apod. Prevence terciární se zabývá skupinou zasažených (drogově závislí). Terciární prevencí je například výměna injekčních stříkaček, ale i poskytnutí azylu, resocializační programy apod.

Žáků naší školy se týká především prevence primární, proto jí v našem programu věnujeme nejvíce prostoru.

2.2. Zásady provádění prevence

Forem, kterými se provádí prevence, je mnoho. Aby byly co nejefektivnější, je třeba definovat několik zásad:

1. Všechny aktivity boje proti drogám a dalším *sociálně patologickým jevům* musí být provázané. Ojedinelé a náhodně prováděné akce nejen že nemají žádaný dopad, ale mnohdy mohou uškodit a sloužit dokonce jako propagace. Dobře navržený systém boje proti drogám a dalším sociálně patologickým jevům je věc mezioborová. Nelze na ni proto nahlížet pouze z hlediska sociologie, pedagogiky, psychologie, medicíny či práva. Prevence nesmí být ani vytržena z kontextu ostatních společensky nebezpečných jevů, které spolu mnohdy úzce souvisí. Problém alkoholismu a požívání alkoholu mladistvými velmi často navazuje na problematiku drog. Také problematika HIV/AIDS je často spojována s drogami a alkoholem, které nejen vedou přímo k oslabení imunitního systému, ale navozují rizikové způsoby sexuálního chování.

2. Prevenci je nutné selektivně zaměřit na určitou cílovou skupinu. Tato skupina je v našem případě charakterizována věkem. Prevence by rozhodně měla začínat co nejdříve. Samozřejmě musí být přizpůsobena mentální úrovni dané věkové skupiny. U těch nejmenších není nijak specifická, souvisí se základními hygienickými návyky. S narůstajícím věkem musí být prevence specifičtější, může obsahovat více informací týkajících se konkrétního problému, ale i vhodné vzorce chování v konkrétních situacích.

3. Velmi důležitá je spolupráce školy s rodinou. A to nejen na úrovni informovanosti, ale na užší bázi výchovy. Při spolupráci s rodiči je role školy nezastupitelná a proto je třeba využívat nejrůznějších formálních i neformálních příležitostí, jak tuto spolupráci prohlubovat. *Získali jsme značku „Rodiče vítáni“, která potvrzuje, že škola spolupracuje s rodiči a rodiče se školou.*

4. Neopomenutelné je také vzdělávání učitelů a dalších pracovníků zapojených do systému protidrogové prevence a prevence sociálně patologických jevů. Je samozřejmé, že toto vzdělávání musí být systematické a koordinované.

2.3. Formy provádění prevence

Specifických postupů, kterými lze prevenci ve škole provádět, je široká paleta. Od nástěnek s informacemi, přes besedy, vzdělávací pořady až např. po specifické programy pro etnické menšiny. Každý z těchto postupů má svá pro a proti a je nutné zvážit jejich nasazení vzhledem k očekávanému efektu.

2.4. Informovanost

Prosté předávání informací je pro svou možnou návodnost velmi citlivé. Informace, které podáváme, je třeba pečlivě zpracovat, aby nemohlo dojít ke zneužití informací. Nejelementárnější formou je zařazení bloků o drogách v rámci školních osnov vybraných předmětů, např. výchovy osobnosti, výchovy ke zdraví, přírodopisu apod. Zároveň mohou být součástí třídnických hodin. Tato oblast je velkou měrou v pravomoci školy a je často využívána. V rámci předmětu pak záleží na vyučujícím, jakým způsobem látku předá. Jedná se o velmi citlivou práci a učitelé k ní vybraní, by měli být školeni a cvičeni. Často je možné i v rámci výuky pozvat externistu, který je zkušený a zaměřený na danou oblast. Z finančních důvodů, ale i z důvodů návaznosti na probranou látku, však tato možnost není tak často využívána.

2.5. Prevence ve vyučování

Drogovou problematiku jednotlivých sociálně patologických jevů je možné nechat žáky zpracovat formou samostatných projektů, postupovat formou her, kvízů, soutěží či zpracovat látku klasickým frontálním způsobem. Je také možné vyrobit v rámci výuky informační panely, nástěnky, které budou sloužit jako prostředek pro další šíření informací. Dalším vhodným způsobem předávání informací se může stát vyhledávání na internetu, beseda s odborníky, školní časopis, pořady ve školním klubu, rozhlasu atd.

2.6. Informační materiály

I ve škole lze účinně využívat informace o příslušných sociálně patologických jevech šířené pomocí brožur, letáků apod. Tyto brožury jsou většinou zaměřené specificky na danou věkovou skupinu. Pro nejmenší to mohou být omalovánky, kreslené seriály, dětské filmy apod. Komiksy jsou vhodné i pro starší cílové skupiny. V této kategorii je vhodné zařazovat informace z internetu, časopisů, televizních pořadů či rozhlasu. Zejména časopisy mají výhodu, že definují sociální parametry skupiny jejich čtenářů a tím lze prevenci specificky zacílit.

2.7. Besedy a přednášky

Různé besedy a přednášky pořádá mnoho nadací a sdružení a jejich návštěva v rámci školní výuky je dnes již běžná. Sporná je mnohdy kvalita přednášejících. Tady záleží na konkrétních zkušenostech učitelů a platí, že přednášející by měl prokázat jistou kvalifikaci k danému úkolu. Proto je nutné tyto akce dobře promyslet, zodpovědně vybrat jak přednášející, tak cílovou skupinu žáků, s ohledem na případný dopad.

2.8. Zdravý životní styl

Kromě poskytování informací je nutné působit také na rovině motivační. Děti musí pochopit nutnost zdravého životního stylu, odpovědnost za sebe sama, své zdraví a uvědomit si rozdíl mezi náhražkovým světem drogy a reálným světem. Tato rovina je bohužel mnohem hůře přenositelná než pouhá informace.

2.9. Specifické sociální dovednosti

Velmi důležité je také poskytovat dětem specifické sociální dovednosti. Jedná se například o způsoby odmítnutí drogy. Mnozí lidé se cítí natolik svázáni okolnostmi, že se nechají přesvědčit proti své vůli. *Přitom právo říci ne je jedním z nejzákladnějších lidských práv.* Toto právo však nelze prosadit bez dostatečného sebevědomí a základních komunikačních dovedností prováděných u vytipovaných jedinců (například ve spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami).

2.10. Pozitivní alternativy

Pokud chceme, aby mladí lidé trávili volný čas bez použití drogy smysluplně, musíme jim nabídnout pozitivní alternativy, tj. možnosti takového trávení volného času, aby neměly důvod hledat útočiště v umělém světě drogy. Mezi pozitivní alternativy ve škole patří zájmové kroužky, adaptační kurzy, školy v přírodě, sportovní aktivity, turnaje, turistika, letní tábory, kulturní akce, hraní divadla a další (např. školní kluby), které vytvářejí bezpečné prostředí. Mimo školu pak

například zájmové oddíly a sport jako takový, kluby, kde je garantováno zdravé prostředí. Tyto aktivity jsou ovšem finančně náročné a většinou se neobejdou bez dotací státu, popř. sponzorských darů.

2.11. Peer programy

Za jedny z nejúčinnějších způsobů provádění prevence jsou považovány programy se zapojením vrstevníků, tzv. peer programy. Jejich filozofie vychází z toho, že se dítě spíše ztotožní s někým, kdo je mu blíže z hlediska sociální situace, věku, role. Přitom dostává nejen informace, ale také nevědomě přebírá postoje, hodnoty a způsoby chování, způsoby odmítání atp.

2.12. Minimální preventivní program

Kromě výuky předmětů, při kterých je vhodné se problematikou drog a sociálně patologických jevů zabývat, se škola účastní různých přednášek a diskusí na toto téma. Dále je nezbytné nutné sledovat výskyt jevů, které souvisí s drogami. Do školního řádu jsou začleněny i paragrafy o výskytu a zneužívání drog ve školním prostředí.

Velmi důležité je včasné rozpoznání problémů spojených s užíváním drog u dětí a mládeže, a proto je třeba i nadále úzce spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou a používat metodické návody na řešení problémů s drogami, které byly zpracovány odborníky na protidrogovou prevenci z řad lékařů, psychologů, pedagogů, právníků atp. Do preventivního působení je nutné zapojit také rodiče a širokou veřejnost.

Součástí *Minimálního preventivního programu* je také oblast vzdělávání pedagogických pracovníků, a to nejen vymezení vědomostí a dovedností, které jsou pro efektivní protidrogovou prevenci nezbytné, ale i určení zařízení, ve kterých se proškolení metodiků prevence bude přednostně konat. Jsou to vzdělávací akce, které pořádá AISIS Kladno, NIDV, PPP Příbram, Pedagogické centrum nebo Pedagogická fakulta UK.

V rámci *Minimálního preventivního programu* je třeba zabezpečit potřebné podmínky nejen pro včasnou identifikaci problémů u rizikových skupin, ale i pro aplikaci alternativních přístupů a metod k jejich řešení. Mezi vhodnou prevencí patří také zajištění a organizování dalších mimoškolních aktivit, a to i ve spolupráci s ostatními organizacemi, které pracují s dětmi a mládeží (SRPZŠ, Sportovní kluby, AŠSK, DDM...) nebo s úřady a institucemi (např. OÚ, Policie ČR, OSPOD...).

3. Priority efektivní primární prevence

3.1. Stanovení cílů MPP

3.1.1. Dlouhodobá strategie

Dlouhodobá strategie školy je zaměřena na rozvoj zdravého životního stylu, vytváření inkluzivního prostředí ve škole a na podporu sociálních dovedností žáků vůči tlaku vrstevnické skupiny a ve specifické prevenci na předcházení šikany, požívání alkoholu a kouření. Snažíme se také posílit a zkvalitnit pozici Žákovského parlamentu.

Do přípravy preventivních akcí jsou zapojeni kromě metodičky i ostatní učitelé a asistenti pedagoga. Chceme připravit systém školení pro pedagogy na téma prevence patologických jevů.

3.1.2. Obecné cíle:

- působit preventivně v co nejširší oblasti rizikových forem chování;
- spolupracovat a zapojovat se do projektů – akcí realizovaných jinými odbornými subjekty;
- zajistit průběžné vzdělávání ŠMP a ostatních pedagogů;
- usilovat o dobré vztahy mezi rodinou a školou, zapojovat rodiče a bývalé žáky do aktivit školy;
- zajistit poradenskou činnost pro rodiče i žáky
- zajistit informovanost rodičů o rizikovém chování mládeže a seznámit rodiče s MPP

3.1.3. Konkrétní cíle:

1. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku;
- oddálit první kontakt s návykovými látkami;
- podporovat žáky v jejich potřebách, nápadech, tvořivosti, ve volnočasových aktivitách

a zájmových činnostech.

2. Prevence šikany, projevů xenofobie, rasismu a antisemitismu

- předcházet šikaně, jejím projevům, stádiím a formám;
- předcházet projevům rasismu, xenofobie a antisemitismu;
- vyvracet předsudky, pěstovat úctu k druhým;
- upevňovat obecně uznávané hodnoty;
- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a na skrytých místech školy (dohled);
- účinně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT;
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy;

3. Prevence rizikového sexuálního chování a sexuálního zneužívání

- předcházet rizikovému sexuálnímu chování;
- předcházet rizikům předčasného pohlavního života;
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska;
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání a týrání otevřeným předkládáním témat sexuální výchovy, besedám o nich;
- podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům se vztahy, dospíváním apod.

4. Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost

- předkládat a vysvětlovat modelové situace týkající se kriminality a delikvence;
- seznamovat žáky se základními projevy kriminality a delikvence;
- vysvětlovat důležitost řádu a norem;
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva ve společnosti – dětská práva, ústava...;
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou.

5. Prevence virtuálních drog a kyberšikany

- seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, reality show, výherní automaty, sázení a vysvětlit pojem kyberšikana;
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virt. drog (z necitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gamblerství)
- stanovit a posilovat pravidla při užívání virt. drog;
- podporovat vhodné počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění);
- vést žáky k obezřetnosti při pohybu na internetu, při zadávání údajů o své osobě, při kontaktu s cizími lidmi;
- besedovat o nebezpečí kyberšikany, posilovat kladné hodnoty ve vztahu mezi lidmi;

6. Zdravý životní styl – prevence poruch příjmu potravy, ekologie

- podporovat zdravý životní styl žáků (životospráva, duševní i osobní hygiena, pohyb, režim dne, prevence stresu, úrazů...);
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu;
- předcházet negativním vlivům médií a reklamy;
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy (anorexie, bulimie, diety, obezita);
- upevňovat kladný vztah k životnímu prostředí

7. Prevence gamblerství – patologického hráčství

- seznámit žáky se základními pojmy gamblerství;
- nabídka smysluplného využití volného času;
- posilovat pozitivní vnímání sama sebe.

Osobnostní a sociální rozvoj ve vztahu k prevenci

Školní pravidla jako nástroj prevence

Společně vytvořená a dodržovaná pravidla ve třídě a ve škole jsou velmi účinnou prevencí rizikového chování s přihlédnutím k rozumové vyspělosti žáků – pravidla si žáci tvoří sami ve spolupráci s třídními učiteli. Spolupráce a tvorba pravidel se jeví jako účinná metoda při prevenci. Pravidla vytváříme již na 1. stupni a také předškoláci v rámci MŠ.

Provozní pravidla: jsou dána školním řádem

Pravidla soužití: jedná se o pravidla vzájemného respektu, úcty, důvěry, empatie.

Při vytváření pravidel je vhodné dodržovat několik zásad:

- spoluúčast žáků;
- integrace pravidel do denního života školy;
- srozumitelnost a splnitelnost;
- pozitivní formulace pravidel;
- přiměřenost počtu;
- pravidla týkající se všech lidí ve škole

Metodik prevence:

- průběžně doplňovat seznam odborných materiálů zaměřených na rizikové chování mládeže, které jsou k dispozici ve škole, dát je k dispozici učitelům, nabídnout tyto materiály k nahlédnutí rodičům;
- monitorovat situaci ve škole z hlediska prevence;
- průběžně hodnotit plnění MPP;
- účastnit se schůzek metodiků prevence v Příbrami, pokud to bude možné;
- koordinovat zadávání sociogramů, průzkumů a dotazníků ve třídách;
- další vzdělávání dle nabídky

Zapojení pedagogů:

- spolupráce týmu pedagogů – metodik prevence, výchovný poradce, vedení školy, speciální pedagogové, asistenti pedagoga;
- vzdělávání všech pedagogů dle nabídky;
- seznámení vedení školy, výchovného poradce, speciálních pedagogů a ostatních vyučujících s Minimálním preventivním programem;
- spolupráce pedagogů s rodiči

3.1.4. Mateřská škola:

- modifikovaně uplatňované výchovné programy v oblasti zdravý životní styl a pro citovou a etickou výchovu
- navazování pozitivních vztahů učitelů s dětmi a spolupráce s rodiči
- včasné odhalování poruch psychosociálního vývoje či jiných postižení

3.1.5. Základní škola:

1. - 3. ročník

- výchova ke zdravému životnímu stylu a základy etické a právní výchovy
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve škole
- včasné odhalování specifických poruch učení či jiných postižení
- osobnostní a sociální výchova
- navozování modelové situace, se kterou se žáci mohou setkat ve škole i mimo ni
- ochrana sebe sama v různých situacích
- umění požádat o pomoc pro sebe i druhé
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- zvyšování zdravého sebevědomí
- rozvoj schopnosti komunikovat, diskutovat, řešit problémy, přijmout radu
- vnímání a přijímání individuálních odlišností
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umět říci „ne“

4. - 5. ročník

- výchova ke zdravému životnímu stylu, rozvoj etického a právního vědomí, občanských postojů
- všestranný rozvoj osobnosti žáka, vyloučení rizik, aplikace metod aktivního sociálního učení
- zvýšený důraz na spolupráci s rodiči
- pestrá nabídka volnočasových aktivit
- osobnostní a sociální výchova v ostatních předmětech

- vedení k pozitivnímu ovlivnění zdraví žáků, které je chápáno jako stav tělesné, duševní a sociální pohody
- vytvoření kladného postoje k vlastnímu tělu (zdraví, hygiena, vzhled)
- zdravé sebevědomí, protidrogový postoj = toto je moje vlastní tělo, o které se starám a nedovolím, aby ho cokoliv ničilo (důsledky konzumace drog)
- návykové látky (druhy – alkohol, tabák, léky, co vše je drogou, tolerované běžné drogy...), nebezpečí drog, závislost (zdravá x nezdravá)
- rozlišení, co je a co není požitelné
- dodržování životosprávy
- hodnota zdraví, nemoci, špatný zdravotní stav - dovednosti řešit stres

Znalostní kompetence žáků 1. stupně:

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti o tom, jak udržovat zdraví, mají povědomí o zdravém životním stylu a správném denním režimu
- mají právní povědomí v oblasti rizikového chování
- mají povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých, je protiprávní
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti

6. ročník

- vytvoření dobře fungujícího týmu žáků a učitelů, aktivní práce skupiny i každého jednotlivce
- vzájemné poznávání žáků, vytvoření vztahu důvěry mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem, začlenění nových žáků do komunity třídy, formování skupiny, která je pro žáky bezpečným místem
- přijímání odpovědnosti za sebe a své chování
- budování zdravého sebevědomí
- tolerance vůči nedostatkům druhých
- výběr správného druhu stravy s ohledem na zdraví
- péče o tělo, osobní a intimní hygiena, tělesné cvičení, cenit si vlastního těla
- manželství, rodičovství, zodpovědný výběr partnera

7. ročník

- období rizikové pro nástup rizikového chování dětí a mládeže
- další budování kvalitního vrstevnického týmu, ve kterém se žáci cítí bezpečně
- upevňování kolektivních vztahů s včasným odhalením nežádoucích projevů chování, prohlubování vztahů vzájemné důvěry
- trénink odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- trénink obrany před manipulací s uměním říci „ne“
- budování vlastní sebeúcty a sebeúcty druhých
- zvládání náročných fyzických i duševních situací umění vyrovnat se s neúspěchem
- protidrogový postoj = já drogy nechci, protože jejich rizika jsou tak vysoká, že mohou mít rozhodující význam pro můj další život, dobrou náladu a přátele si mohu získat jiným způsobem
- práva a povinnosti, základní listina práv a svobod, práva dítěte

8. a 9. ročník

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních
- vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů jednání
- osobnostní a sociální výchova zařazovaná do ostatních předmětů
- pozornost rizikovým skupinám žáků
- důvěryhodné a dostupné poradenství, zvýšený důraz na spolupráci s rodiči
- nabídka volnočasových aktivit
- systematická příprava na budoucí povolání
- realizace programu *výrazně aktivní formou*
- nácvik efektivní komunikace na základě vlastních prožitků
- rozvoj schopnosti přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí, být zodpovědný vůči sobě i svému okolí, nácvik řešení zátěžových situací
- zvládání vlastního sebehodnocení i hodnocení druhých

- rozvíjení odpovědnosti při výběru partnera, důraz na zodpovědný přístup k sexuálnímu životu, sexuální výchova

Znalostní kompetence žáků 2. stupně:

- žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- používají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- spolupracují ve skupině a přebírají zodpovědnost za společné úkoly
- chápou zdraví – fyzické, duševní i sociální
- umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu, a snaží se o jeho realizaci
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- umí diskutovat o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích

Ve všech ročnících rozvíjet:

- rozvoj sebepoznání
- růst sebevědomí
- práce s emocemi
- komunikační dovednosti
- jak se bránit manipulaci
- řešení konfliktů, rozhodování
- zvládání stresu
- spolupráce, vrstevnický tlak, smysl života, plánování

Minimální preventivní program (MPP) naší školy navazuje na platné vzdělávací dokumenty (**Standard základního vzdělávání**) a programy (**Základní škola**), v nichž je zakomponována oblast zdravého životního stylu, zahrnující prevenci zneužívání návykových látek, oblast osobního bezpečí a společenskovední oblast, včetně občanské, právní a etické výchovy.

4. Praktická východiska MPP

4.1. Vize a cíle školy

- Každá škola by se měla pokusit sama nalézt a zformulovat myšlenky, jež by se daly nazvat cílem či vizí školy a které stanovují směr pro veškeré snažení pedagogických i nepedagogických zaměstnanců.
- Cokoliv pak činíme, mělo by být v souladu s touto vizí.
- „**Jsem šťastný, když jsem v pohodě, protože pokud nejsou vztahy v pořádku, vše ostatní je zbytečné.**“

4.2. Výsledky a podněty z dotazníku pro rodiče

K zjišťování názorů rodičů našich dětí používáme dotazníkovou šetření. Jejich výsledky nám pomáhají při vyhodnocování a dalším plánování prevence.

4.3. Náměty a podněty od rodičů

Kromě nepřímého zjišťování názorů rodičů považujeme za důležitou také přímou spolupráci školy s rodiči.

Spolupráce se uskutečňuje prostřednictvím zástupců rodičů (Spolek rodičů), spoluprací s radou školy, individuálně nebo prostřednictvím příležitostných akcí.

4.4. Náměty a podněty od pedagogů

- Školní MPP je otevřený dokument, jehož součástí se stávají jakékoliv přínosné a podnětné iniciativy našich pedagogických pracovníků.
- Kromě již dříve zpracovaných a popsanych námětů jsou automaticky zařazovány i všechny nové nápady či aktivity, které jsou v souladu s vizí školy a základními principy tohoto dokumentu

4.5. Podmínky a reálné možnosti školy

- Při realizaci MPP vycházíme samozřejmě ze skutečných možností, které nám jsou dány vnějšími či vnitřními vlivy a omezeními.

- Snažíme se tyto podmínky ovlivňovat a měnit tak, aby se naše reálné možnosti rozšiřovaly.

4.6. Spolupráce s obcemi a zřizovatelem, názory a očekávání veřejnosti

- Pro uskutečnění některých zásadních částí našeho projektu je nezbytné zapojení zřizovatele, protože jde o aktivity, které nejsou v silách samotné školy.
- Kromě toho je důležitá oboustranná vzájemná informovanost.

5. Aktivity školního preventivního programu:

5.1. Oblast primární prevence s orientací na využití volného času dětí:

Obsahem prevence je výchova ke zdravému životnímu stylu formou třídních a celoškolských projektů. Zde jsou popsány aktivity, které již uplatňujeme, ale také ty, jež bychom v rámci školní či mimoškolní činnosti chtěli teprve uskutečnit a které považujeme z hlediska preventivního účinku za fungující a účinné. Přes zdánlivou různorodost nabízených činností je třeba vnímat tyto aktivity komplexně, protože akce a činnosti vytržené z kontextu a konané pouze nahodile nemohou mít takový účinek, jako když jsou součástí uceleného a promyšleného programu, který se navíc snoubí se snahou zapojených pedagogů ovlivňovat a měnit celkovou atmosféru (klíma) ve škole.

5.2. Dostupnost informací

Školní knihovna, vhodná odborná literatura i beletrie, časopisy, noviny, výstřižky, Internet. Zajišťuje školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními pedagogy a žáky vyšších ročníků.

5.3. Zájmové kroužky

Zájmové kroužky u nás probíhají celoročně pod vedením pedagogických pracovníků školy nebo pod vedením externích spolupracovníků. Nabídka se každý rok mění, její aktuální verze je součástí přílohy MPP.

5.4 Akce pro volný čas

Akce s dětmi a rodiči, které probíhají většinou ve volném čase, jsou nedílnou součástí našich aktivit. Nabídka se každý rok mění, její aktuální verze je součástí přílohy MPP.

5.5. Oblast vzdělávací a metodická, orientovaná na pedagogy i rodiče:

Snažíme se zajistit *dostatek kvalitní vzdělávací a metodické literatury, videopořadů, propagačních materiálů* atp. pro pedagogy i rodiče. Samozřejmostí je možnost půjčování jednotlivých titulů, okopírování důležitých informací a vytváření prostoru pro další aktivity, výměnu názorů aj.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence, nabídku seminářů shromažďuje ředitelka školy Mgr. J. Vaněčková.

5.6. Oblast vzdělávací a metodická, orientovaná na žáky:

- *Cyklus vzdělávacích přednášek* pro děti a mládež na aktuální témata pořádané např. AISIS Kladno
- *Prožitkové hry a činnosti* – pobyt v přírodě, víkendové pobyty pod stany, noční hry, psychologické hry, kooperativní činnosti, modelové situace, využití školních pobytových akcí (adaptační kurz, škola v přírodě, třídní výlety, lyžařský kurz).

5.7. Oblast posilování interpersonálních vztahů, řešení konfliktů, potlačování agresivity a šikany mezi dětmi, problematika sekt, závislostí, rasismu a výchova k toleranci, prevence patologického gamblerství:

Prevenici zneužívání návykových látek je nutno chápat v kontextu prevence sociálně - negativních jevů, jako je výskyt šikanování, vandalství, brutality, patologického hráčství, asociálního chování s rasistickým podtextem apod., které jsou dalším závažným problémem v naší společnosti a zákonitě se tedy objevují i ve školách.

Prevence těchto sociálně-patologických jevů a prevence zneužívání návykových látek má společná východiska. Původ a příčiny všech těchto jevů jsou společné a rizikové skupiny jsou

stejně. Proto i cesty, které vedou k potírání těchto nežádoucích jevů, jsou si podobné a nelze je oddělovat.

5.8. Zapojení všech pedagogů do programu primární prevence:

- Nenásilné *využití osnov* výukových předmětů, třídnických hodin, školního parlamentu, školních akcí k diskusím o nebezpečí užívání návykových látek, zdravém životním stylu, starostech dětí atd.
- Vytvoření vlastní cesty protidrogové prevence přiměřeně k věku žáků, vyučovaným předmětům a v kontextu se školním programem protidrogové prevence.
- Vytváření zdravého prostředí ve škole a na školních akcích např. na ŠvP, Harmonizačním pobytu, třídních výletech.
- *Naslouchejme dětem* a snažme se je pochopit, vytváříme tak bezpečné prostředí a prohlubujeme tak vztah mezi učiteli a žáky.
- *Mezipředmětové vztahy*
- Zapojení do dalších konkrétních *akcí školního projektu* dle vlastního výběru a zájmu, výměny zkušeností, *sebevzdělávání*, studium odborné literatury.

V Nečíně 1. 9. 2020

Mgr. Iveta Hřůzová
metodik prevence